

KERAVAN VIHERKAAVAN (VK2) EHDOTUSVAIHEEN VUOROVAIKUTUSRAPORTTI

Sisältö

Tiivistelmä	1
Ympäristönsuojeluyhdistys	2
Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus.....	3
Muistutus 1	4
Muistutus 2	6
Muistutus 3	7
Muistutus 4	9

Tiivistelmä

Viherkaavan ehdotusvaiheen oikeusvaikutukseton kaava-aineisto oli nähtävillä 11.-25.5.2021 välisen ajan. Kaavaehdotuksesta saatiin neljä muistutusta ja kaksi lausuntoa.

Lausunnon jättivät Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) ja Keravan ympäristönsuojeluyhdistys. ELY-keskus viittasi luonnosvaiheessa antamaansa lausuntoon ja piti riittävänä saatua vastinetta. Ympäristönsuojeluyhdistys nosti esiin Haukkavuoren liito-oravien inventointitiedot, Savionselänteen metsäalueen merkitsemisen suojelualueeksi ja Kaskelan Jänisvuoren alueen. Viherkaavassa on inventointitietojen osalta nojaututtu ainoastaan kaupungin teettämiin virallisiin inventointeihin. Savionselänteen alueen metsäalueen merkintä tullaan muuttaman virkistymetsäksi, mutta alueelle ei vielä tässä vaiheessa esitetä suojelumerkintää. Asia voidaan ottaa uudestaan käsittelyyn yleiskaavan päivityksen yhteydessä. Kaskelan Jänisvuoren osalta on esitetty säilytettävä metsäalue, joka on ekologisen verkoston sekä luontoarvojen kannalta tärkeintä säilyttää. Alueen jatkosuunnittelun yhteydessä kuitenkin ratkaistaan alueen tehokkuus, puisto- ja vihheralueet, katuverkosto sekä muut keskeiset kysymykset.

Muistutukset koskivat:

- Keravan asemanympäristöä ja kulttuuriarvoja
- Sompionpuiston suunnittelua, sen arvoja sekä skeittiparkkia
- Viherkaavan puutteellista valmistelua

Keravan asemanympäristön osalta viherkaavassa ei ole erityisesti käsitelty maisema- ja kulttuurinsuojeluun liittyviä kysymyksiä, vaan kaavatyössä nimenomaan keskitytty viherympäristöihin ja niihin liittyviin arvoihin. Skeittipuistoon liittyen vastineissa todettiin, että viherkaavassa ei ole otettu kantaa uusien toimintojen sijoittamiseen eri puistoalueille. Vastineissa myös avattiin viherkaavassa käytettyjä merkintöjä ja niiden merkitystä.

Ympäristönsuojeluyhdistys

- Saamassamme vastineessa sanotaan, että Haukkavuorelta ei ole liito-oravahavaintoja. Tämä ei pidä paikkansa koska Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ympäristösuunnittelija Mia Honkanen on löytänyt sieltä pari vuotta sitten liito-oravan papanoita.
- Keravan ympäristönsuojeluyhdistys teki hiljattain esityksen Savionselänteen luonnonsuojelun alueen perustamisesta. Vastineessaan yhdistyksen viherkaavalausuntoon kaupunki huomauttaa, että alue on varattu 15 vuodeksi maa-ainesten säilytyspaikaksi, jonka jälkeen se maisemoidaan ja antaa ymmärtää tämän sulkevan pois kehittämissuunnitelmat. Yhdistys ei ymmärrä tätä näkökanta. Yleiskaavassa jäljellä olevat metsät on merkitty virkistysmetsiksi. Mikä estää suojelemasta niitä vaikka vieressä läjitetään?
- Rajanaapuri Vantaa ihmettelee lausunnossaan siitä, että viherkaavassa em. metsäalue on varattu metsätaloustalouteen, vaikka yleiskaavassa se on merkitty virkistysmetsäksi ja ehdottaa että viherkaavassakin metsä olisi virkistysmetsä tai suojaviheralue. Lisäksi Vantaa hämmästelee Keravan kaapeita viheryhteyksiä ja on huolissaan, jos viheryhteydet eivät Keravan puolella jatku riittävän leveinä.
- Kaskelan vanha metsä Jänisvuorella tunnetaan yhtenä avokkaana Keravan luontokohteena. Viherkaavassa luo-alue on merkitty säilytettäväksi metsäksi, mutta asuntorakentaminen on kuitenkin tarkoitus ulottaa aivan sen reunaan. Tiheä rakentaminen tuhoasi metsän. Jänisvuoren alue on tähän asti muodostanut harmonisen peltojen, pientalojen ja metsän idyllin. Vaikka Jänisvuoren keskialueen ympärillä on jo nyt yllättävän paljon eli yli 20 omakotitaloa ei metsän keskellä liikkua niitten olemassaoloa ole juurikaan huomannut. Olisiko mahdollista toteuttaa tuleva rakentaminen yhtä hienosti luontoa kunnioittaen? Siksi uusia taloja ei saisi rakentaa liikaa ja pitäisi jättää puskurivyöhyke vanhan metsän aluetta vasten.

Vastine

Haukkavuorella ei ole virallisiin inventointeihin perustuvia liito-oravahavaintoja. Kaikki viherkaavassa esitetty inventointitieto perustuu virallisiin selvityksiin ja niistä laadittuihin raportteihin. Ympäristökeskuksen tekemä havainnon arvo vertautuu muihin asiantuntijoiden laatimiin kartoituksiin, mutta koska inventointia ei ole dokumentoitu ja raportoitu, ei sitä olla otettu osaksi virallista inventointitietoa. Ympäristökeskus ei ole myöskään tiedottanut tekemästään havainnosta kaupunkikehityspalveluita, minkä vuoksi havainnon päätyminen osaksi inventointiaineistoja ei ole toteutunut.

Savionselänteen osalta viitataan luonnosvaiheessa annettuun vastineeseen, minkä lisäksi todetaan, että kyseinen metsäalue voidaan muuttaa virkistysmetsämerkinnäksi alueen luontoarvojen vuoksi (luo-kohde). Viherkaavassa alueen merkitseminen suojelun alueeksi ei ole ajankohtaista. Läjitystoiminta yhdessä suojelumerkinnän kanssa saataisi luoda ristiriitoja alueen nykyiselle käytölle. Yleiskaavan seuraavan päivitystyön yhteydessä voidaan tutkia mahdollisuudet muuttaa alue suojelun alueeksi, kun alueen läjitystoiminta on saatu päätökseen.

Kaskelan osalta on esitetty säilytettävä metsäalue. Viherkaavassa ei ole otettu kantaa tulevan rakentamisen määrään. Viherkaavan ratkaisua ei pidä tulkita yleissuunnitelmana alueelle vaan siinä esitetään tärkeimmät säilytettävät viherarvot. Tulevan asemakaavasuunnittelun yhteydessä ratkaistaan alueen tehokkuus, sisäiset viherratkaisut, katuverkoston ja muut huomioon otettavat asiat.

Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus

Ei huomautettavaa

Muistutus 1

- Viherkaavaehdotusta voidaan arvioida, kuinka se viherympäristönä suojelee arvokkaita keravalaisia kulttuuriympäristöjä. Keravan asemanseudulla siinä on epäonnistuttu. Keravan historian kannalta tärkeä asemapuisto puuttuu kokonaan viherkaavasta ja historiallisen asema-aukion luonne on muutettu laajentamalla Aurinkomäen puisto aukiolle.
- Vaikka asemapuistoa ei nykyisessä asemakaavassa ole puistoksi merkitty, tulee se viherkaavassa merkitä puistoksi. Se tulee ottaa mukaan tarkasteluihin ja määritellä puistoksi erityislaatunsa (suojeltava asemapuisto) perusteella omalla merkinnällä ja määräyksillä sekä alkuperäisellä rajauksella. Näin on menetelty asemaseutuja kaavoitettaessa. Tämä merkitsee sitä, että viherkaavan kaavakartat yhteenvetokartta ja teemakartat on korjattava tämän mukaisiksi sekä päivitettävä selostusosa vastaavasti. Korjaukset ovat välttämättömiä. Jotta asemapuisto voidaan asemakaavassa merkitä puistoksi, tulee sen olla puisto viherkaavassa.
- Yleiskaava 2035 ohjaa suunnittelua seuraavasti: *Valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö. Asemakaavasunnittelussa on otettava huomioon alueen kuuluminen valtakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristöön ja varmistettava maisemallisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen.* Viherkaavaehdotuksessa edellä mainittua ei ole tehty asianmukaisella tavalla. Siten ei ole myöskään luotu edellytyksiä ottaa huomioon yleiskaavan määräyksiä asemakaavoituksessa. Perusteita Aurinkomäen puiston laajentamiselle ei ole ja se on poistettava viherkaavasta. Tämä merkitsee sitä, että viherkaavan kaavakartat yhteenvetokartta ja teemakartat on korjattava tämän mukaisiksi ja samoin selostusosa.
- Keravalla suunnitellaan kansainvälistä arkkitehtuurikilpailua asemanseudulle. Jos kilpailu toteutetaan, sille määritellään lähtökohdat. Viherkaavaehdotus ei puutteidensa vuoksi sovellu nykymuodossaan lähtökohdaksi kilpailulle niin kuin ei Asemanseudun asemakaavaluonnos 2313. Molemmista on jätetty pois asemapuisto, joka on oleellinen osa asemanseutua.
- Viherkaava perustuu kaupunginvaltuuston 7.11.2016 hyväksymään Yleiskaava 2035:een. Kuntalais- ja valtuustoaloitteet osoittavat, että yleiskaava 2035:ssä on merkittäviä puutteita ja että on tarve tarkistaa yleiskaavaa.

Vastine

Viherkaavassa ei ole erityisesti käsitelty kulttuurinsuojeluun liittyviä kysymyksiä, vaan kaavatyössä nimenomaan keskitytty viherympäristöihin ja niihin liittyviin arvoihin. Kaavassa on tuotu esiin arvokkaat maisema-alueet sekä valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut ympäristöt (RKY). Viherkaavassa Aurinkomäen puisto-alue on osoitettu laajennettavaksi siten, että tulevaisuudessa aseman ympäristöön muodostuu viihtyisiä kävely-ympäristöjä vehreässä puistoympäristössä. Puiston laajentamisen tarkoituksena on myös yhdistää kävelykatu toiminnallisesti paremmin osaksi asemaympäristöä. Puiston tarkempi luonne ja määräytyy jatkosuunnittelun yhteydessä, eikä näihin ratkaisuihin ole otettu viherkaavassa kantaa.

Keravan aseman läheisyydessä sijaitseva Asemapuistoa ei ole erikseen merkitty omaksi puistokseen viherkaavaan, vaan se on osa asemalle ja Aurinkomäelle sijoittuvaa puistokokonaisuutta. Viherkaavaa varten laaditussa Ekosysteemipalveluselvityksessä ei Asemapuisto myöskään erottunut ekosysteemipalveluidensa puolesta. Aurinkomäen alueella puolestaan on keskittymä ekosysteemipalveluita. Tulevaisuudessa Aurinkomäen puistoalueen laajentuessa voidaan viheralueiden kehittämisellä lisätä ekosysteemipalveluita myös Asemapuiston alueella. Puistokokonaisuudella on suuri merkitys tulevaisuudessa Keravan asemanseudun ja Keskustan kehittämisessä kävely-ystävälliseksi, viihtyisäksi ja turvalliseksi ympäristöksi. Viherkaavaa ei tulla näiltä osin muuttamaan vaan asia ratkaistaan alueen tulevan asemakaavoituksen yhteydessä.

Viherkaavassa ei ole otettu kantaa tulevaan rakentamiseen vaan nykyisten viheralueiden säilyttämiseen ja kehittämiseen. Tämän vuoksi viherkaavassa ei ole otettu kantaa asemakeskuksen asemakaavoitukseen tai asemaympäristön kehittämiseen. Nämä ovat asioita, joita käsitellään jatkossa Keskustan aluekehityskuvassa sekä alueelle laadittavissa asemakaavoissa. Aurinkopuiston laajennus perustuu K2S-arkkitehtien laatimaan visioon, joka toimii yhtenä taustaselvityksenä Keskustan aluekehityskuvassa.

Viherkaavan vastineissa ei oteta kantaa Keravan yleiskaavaan tai arkkitehtuurikilpailun lähtökohtiin.

Muistutus 2

- Skeittiparkin sijainniksi suunniteltu Sompionpuiston viherkenttä on mielestäni täysin sopimaton paikka a) ennen kaikkea maisemallisesti ja b) myös liikenteellisesti. Skeittiparkin sijoittamista on syytä vakavasti uudelleenharkita muutettavaksi joko viereiselle hiekkakentälle tai Sompion koirapuiston harjoittelukentälle, jonne on jo parkin rakentamisvaiheessa paremmat tiet ja kulkuyhteydet, jotka eivät vahingoita olemassa olevaa luontoa, kuten kävisi, jos parkki rakennettaisiin Sompionpuiston nurmialueelle.
- Asemanseudun viheralueiden tulee olla myös erityisen huolen kohteena ja kulttuurihistoriallisesti merkittävien viheralueiden listalla. Rautatieaseman seudun massiiviset kaava/rakentamissuunnitelmat, jotka toteutuessaan tuhoaisivat olemassa olevat puustot ja viheralueet ja aiheuttaisivat korvaamattomat vahingot Keravan imagolle ja keravalaisten viihtyvyydelle.

Vastine

Viherkaavassa ei ole otettu kantaa uusien toimintojen sijoittamiseen eri puistoalueille. Selostuksessa olevissa liitekartoissa on esitetty ainoastaan vain nykyiset toiminnot. Viherkaavassa Sompionpuistoon ei ole siis esitetty skeittipuistoa, koska uusia toimintoja ei ole käsitelty kaavatyössä ylipäättäen.

Viherkaavassa ei ole otettu kantaa rakentamiseen, ainoastaan viheralueisiin ja viherarvoihin liittyviin kysymyksiin. Aseman läheisyyteen on viherkaavassa esitetty puistoalueen laajennus, joka on mahdollista toteuttaa tulevaisuudessa. Puiston laajennus kuvaa pitkän aikavälin kehityssuuntaa. Se millaiseksi uusi puistoalue muotoutuu, tarkentuu alueen tulevan asemakaavoituksen yhteydessä.

Muistutus 3

- Sompionplottiin liittyen tulee lisätä tieto, että pieni saari on vesilintujen pesimäalue. Tämä on tärkeä siksi, että saarekkeelle on toistuvasti ehdotettu kulkuyhteyttä, mikä häiritsisi lintujen pesintää.
- Tulee lisätä, että plotti ja viheriö muodostavat yhtenäisen maisemallisen luontokokonaisuuden, mikä on alueen virkistyskäytön ja luonnon monimuotoisen kannalta tärkeä.
- Sompion viheriö on piirretty kaksi kertaa todellisuutta suurempana, koska vihreäksi on merkitty myös mm. suuri hiekkakenttä ja kulkureitit. Merkintätapaa tulee verrata Kalevan urheilualueeseen, jossa kenttäalueet ja kulkureitit on merkitty eri tavalla kuin vihreät alueet.
- Kuvauksista puuttuvat nykyiset talvitoiminnot, esimerkiksi Sompionviheriöllä on talvella pulkkamäki, joka suuntautuu kirsikkapuilta kohti hiekkakenttää korkeuskäyrien mukaisesti.
- Karttoihin on merkitty vain metsässä oleva pururadan latu, kun taas Sompionviheriötä kiertävä valoisa latu on merkitsemättä. Virheen aiheuttaa se, että Sompion hiekkakenttä on kartoissa merkitty virheellisesti viheriöksi
- Erityisesti nurmien ja niittyjen merkitystä eri alueille tulee korostaa.
- Ristiriitaisesti kartoissa ei ole vinoviivoitettu luonnolle säilytettävissä olevia alueita ja toisaalta kartoissa on vinoviivoitettu ekologisiksi sellaisia alueita, joiden jo tiedetään poistuvan viherkäytöstä.
- Alikeravan radanvarsialueella on aivan liian vähän viheralutta ja aivan liikaa autoja kadunvarsilla. Nämä seikat heikentävät alueen viihtyvyyttä. Karttoihin merkitty viherluiru vaikuttaa liian kapealta, joten tarvitaan ainakin yksi laajempi viherkokonaisuus alueen keskelle.
- Venlan leikkipuistoa ollaan lakkauttamassa laitteiden kunnan heiketessä. Ehdotan kuitenkin, että Venlan leikkipaikka pidettäisiin pienimpien lasten lähileikkipaikkana varustaen se helposti hoidettavilla ja turvallisilla varusteilla kuten maatäyttömäellä.
- Koirapuistolle on etsitty paikka Saviolta ja on hyvä, ettei sitä sijoitettane kaupan takana olevalle viheriölle. Ehdotan tutkittavaksi mahdollisuutta hankkia omistus- tai hallintaoikeus kiinteistöön tai määräalaa Tuusulan puolelta Koivikonkentän läheltä. Onhan Keravan hautuumaakin Tuusulan puolella.

Vastine

Viherkaavassa esitetyt inventointitiedot perustuvat luontoselvityksiin tai muihin konsulttiselvityksiin. Muita havaintoja ei ole otettu osaksi viherkaavan inventointitietoja. Vesilintujen pesimäalue on mahdollista ottaa huomioon Sompionpuiston tarkemmassa yleissuunnittelussa.

Viherkaavassa on osoitettu eri alueille pääkäyttötarkoitukset. Tämän vuoksi Sompionpuisto on merkitty kokonaisuudessaan vihreällä värillä eli puistomerkinnällä. Esimerkiksi Kalevan urheilupuiston pääkäyttötarkoitus on urheilupuisto ja koko alue on merkitty oranssiksi. Samaa merkintälogiikkaa on käytetty myös muissa puistoissa. Jatkosuunnittelun yhteydessä Sompionpuiston ladun linjausta tarkastellaan suhteessa puiston muihin toimintoihin.

Muistutuksessa on huomautettu, että vinoviivautettua aluetta tulisi lisätä muillekin alueille. Vinoviivitus merkitsee ekosysteemipalveluiden kannalta merkittävää viheraluetta. Tämä merkintä perustuu ekosysteemipalveluselvitykseen ja kuvaa nykytilaa, ei tulevaa tilannetta. Kaavakarttaan on merkitty merkittävimmät alueet, joilla on olemassa olevia ekosysteemipalveluita. Merkintä on olennaista ottaa huomioon alueiden jatkosuunnittelussa (asemakaavoitus), jotta tärkeimmät ekosysteemipalvelut pystyttäisiin säilyttämään maankäytönmuutoksista huolimatta.

Viherkaavassa on pyritty korostamaan myös rakennettujen puistojen ekologisten arvojen edistämistä ja säilyttämistä kaavamääräyksen välityksellä: *”Alueella tulee huomioida luonnon monimuotoisuuden säilyminen ja lisääminen, hulevesien luonnonmukainen käsittely ja luontoelementtien säilyttäminen.”*

Viherkaavassa on pyritty osoittamaan uusia viheralueita sellaisille asumiseen muuttuville teollisuus- ja työpaikka-alueille, joilla viherarvoja on ennestään vähän. Alikravalla toimii nyt ja tulevaisuudessa Kercan teollisuusalue ja uusien viherpalveluiden kehittäminen alueelle ei ole tarkoituksenmukaista.

Viherkaavassa ei ole otettu kantaa uusien toimintojen sijoittamiseen eri puistoihin vaan nämä kysymykset ratkaistaan muissa jatkosuunnitelmissa. Venlanpuiston osalta on nähty, että Killan aluepuistoa kehittämällä alueen palvelutaso saadaan pidettyä kattavana. Venlanpuisto säilyy tulevaisuudessa kuitenkin viheralueena.

Muistutus 4

- Viherkaava on liioiteltu nimi tälle käyttöpaineiden yhteiskartalle, joka on keskittynyt uusien puistojen suunnitteluun ja merkitsemään nykyiset metsät, pyöreäreitit ja teoreettiset yhteydet. Se ei riitä nykyisten palvelujen muutosten hahmotukseen, ei tuleville asukkaille eikä nyt koronakauden lisääntyneeseen lähivirkistystyksen palvelutarpeen lisäykseen.
- Yhdistäkää luonnon monimuotoisuus, hiilinielujen kasvatus ja hulevesisuunnitelma viherkaavaan. Kaikki nämä. Ei ole nyt yhtäkään näistä. Yhteistyötä vaikka co-carbon tutkimushankkeen kanssa.
- Viherkaava on rakenteeltaan osin puutteellinen: Siinä ei tunnisteta luonnon monimuotoisuuden ja hulevesien tärkeimpiä muutosalueita, eikä anneta niille kaavaan tarvittavia rakentamisen ja toimien merkintöjä.
- Kaavasta ei selviä edes, mitkä viheralueet jäävät rakentamattomiksi. Samoin uusien täydennysrakentamisalueiden virkistystarpeiden tunnistamisen suhteen tarvitaan tarkennusta. Skeittikenttä?
- Tuhoutumisvaarassa olevien eliöiden ja luonnonsuojelun tarpeita ei erota sekavista kartoista, joissa on merkitty monenlaisia paineita: Ei niiden suunnitteluratkaisuja. Mukana on myös tuhoutuneita kasvupaikkoja. Onko tietopohjaa päivitetty selvityksin?
- Miten saadaan yhdistettyä Korson luonnonsuojelualueet Savion vastaaviin purovarsiin?
- Miten muinaismuistot vaikuttavat kaavaan: tieto niiden käyttöpaineen ratkaisusta olisi tarpeen.
- Viheraluesuunnitelma olisi kannattanut laatia samalla.

Vastine

Luonnon monimuotoisuuteen liittyvät asiat on huomioitu kaavassa luontoselvitysten sekä ekosysteemipalveluselvityksen kautta. Ekosysteemipalveluiden kannalta merkittävät viheralueet ovat merkitty kaavaan omalla merkinnällään. Luontoselvitysten pohjalta inventoidut luo-kohteet (luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue) on merkitty omalla merkinnällään.

Hulevesien osalta viherkaavan taustaselvityksinä on toiminut Hulevesiselvitys ja Hulevesisuunnitelma. Nämä selvitykset ovat toimineet suunnittelun pohjana ja ne on huomioitu niin kaavaratkaisussa kuin kaavamääräyksissä. Luontoteemakarttaan on myös merkitty hulevesien kannalta keskeiset aluevaraukset. Määräyksissä on määritelty keskeiset tekijät, jotka on otettava huomioon alueiden jatkosuunnittelussa. Määräyksiä tullaan hyväksymiskäsittelyyn täydentämään tarkennuksella, että yleiskaavan mukaisilla muutosalueilla on noudatettava Keravan hulevesisuunnitelmaa.

Viherkaavaan on merkitty virkistymetsät, puistot, suojaviheralueet ja metsät, jotka jäävät rakentamattomiksi. Luonnonsuojelualueille, virkistymetsäalueille sekä puistoihin on toki mahdollista toteuttaa virkistystä palvelevia rakenteita ja rakennelmia jatkosuunnittelun yhteydessä. Toimintojen sijoittumiseen viherkaavassa ei ole otettu kantaa, kuten skeittipuistoon. Myös yleiskaavan mukaiset muutosalueet on esitetty kaavassa, samoin kuin ne säilytettävät metsäalueet, jotka tulisi säästää jatkosuunnittelun yhteydessä.

Luontoteemakarttaan on koottu kaikki olennainen inventointitieto ja nämä tiedot perustuvat luontoselvityksiin, maisemaselvityksiin, hulevesisuunnitelmiin ja -selvitykseen, ekosysteemipalveluselvitykseen ym. Kaikkiin viherkaavan suunnittelua ohjaaviin taustaselvityksiin voi tutustua viherkaavan nettisivuilla.

Viheryhteydet ja ekologiset yhteydet on yhteensovitettu naapurikuntien suunnitelmien kanssa.

Muinaismuistoja ei ole esitetty viherkaavassa, vaan ne ovat Keravan oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa (YK6). Viherkaavassa ei ole käsitelty kulttuurinsuojelua muutoin kuin siinä tapauksessa, kuin sillä on ollut yhteys viherympäristöihin, esimerkiksi maisemanäkökulmasta.

Viheraluesuunnitelma käynnistetään viherkaavan valmistuttua. Viherkaava tulee toimimaan lähtökohdista viheralueohjelman laatimiselle. Viheralueohjelma näkökulma painottuu alueiden hoitoon ja käyttöön.

24.5.2021

Keravan ympäristönsuojeluyhdistyksen lausunto Keravan viherkaavasta (vk 2)

Keravan ympäristönsuojeluyhdistys toteaa, että uudessa viherkaavan kaavaehdotuksessa on useita parannuksia aikaisempaan versioon. Muutamasta kohdasta haluamme kuitenkin huomauttaa:

Haukkavuoren liito-oravat

Saamassamme vastineessa sanotaan, että Haukkavuorelta ei ole liito-oravahavaintoja. Tämä ei pidä paikkansa koska Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ympäristösuunnittelija Mia Honkanen on löytänyt sieltä pari vuotta sitten liito-oravan papanoita.

Savionselänne

Keravan ympäristönsuojeluyhdistys teki hiljattain esityksen Savionselänteen luonnonsuojelualan perustamisesta. Vastineessaan yhdistyksen viherkaavalausuntoon kaupunki huomauttaa, että alue on varattu 15 vuodeksi maa-ainesten säilytyspaikaksi, jonka jälkeen se maisemoidaan ja antaa ymmärtää tämän sulkevan pois kehittämissuunnitelmat. Yhdistys ei ymmärrä tätä näkökanta. Yleiskaavassa jäljellä olevat metsät on merkitty virkistymetsiksi. Mikä estää suojelemasta niitä vaikka vieressä läjitetään? Ja maisemoidut läjitysalueet voisi myöhemmin liittää suojelualueeseen. Tämä antaisi projektille mielenkiintoisen mahdollisuuden toimia valtakunnallisena käsiteltyjen alueitten jatkohoitomallina.

Rajanaapuri Vantaa ihmettelee lausunnossaan siitä, että viherkaavassa em. metsäalue on varattu metsätaloustalouteen, vaikka yleiskaavassa se on merkitty virkistymetsäksi ja ehdottaa että viherkaavassakin metsä olisi virkistymetsä tai suojaviheralue. Lisäksi Vantaa hämmästelee Keravan kapeita viheryhteyksiä ja on huolissaan, jos viheryhteydet eivät Keravan puolella jatku riittävän leveinä. Vantaan puolella on Leppäkorvessa vielä paljon rakentamattomia metsäalueita. Toimimalla yhdessä Vantaan kaupungin kanssa voidaan rakentaa toimivat viheryhteydet, mahdollisesti jopa muodostamalla yhteinen luonnonsuojelualue.

Jänisvuori

Kaskelan vanha metsä Jänisvuorella tunnetaan yhtenä avokkaana Keravan luontokohteena. Viherkaavassa luo-alue on merkitty säilytettäväksi metsäksi, mutta asuntorakentaminen on kuitenkin tarkoitus ulottaa aivan sen reunaan. Tiheä rakentaminen tuhoasi metsän. Jänisvuoren alue on tähän asti muodostanut harmonisen peltojen, pientalojen ja metsän idyllin. Vaikka Jänisvuoren keskusalueen ympärillä on jo nyt yllättävän paljon eli yli 20 omakotitaloa ei metsän keskellä liikkueissa niitten olemassaoloa ole juurikaan huomannut. Olisiko mahdotonta toteuttaa tuleva rakentaminen yhtä hienosti luontoa kunnioittaen? Siksi uusia taloja ei saisi rakentaa liikaa ja pitäisi jättää puskurivyöhyke vanhan metsän aluetta vasten.

Keravan ympäristönsuojeluyhdistys

Keravan kaupunki
PL 123
04201 KERAVA

Viite: Lausuntopyyntö 11.5.2021

Lausunto kaavaehdotuksesta, Kerava, Viherkaava, VK2

Keravan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskukselta lausuntoa Viherkaavan kaavaehdotuksesta.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että sen luonnosvaiheessa antama lausunto on huomioitu kaavaehdotuksessa riittävästi. ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Annukka Engström ja ratkaissut ylitarkastaja Reetta Suni.

Tämä asiakirja UUELY/411/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/411/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Engström Annukka 25.05.2021 11:22

Ratkaisija Suni Reetta 25.05.2021 11:22

MUISTUTUS 1.

Asia: Huomautus Keravan viherkaavan kaavaehdotukseen

Seuraavassa on huomautukseni Keravan viherkaavaehdotukseen. Nähtäville asetettu aineisto koostuu yhteenvetokartasta, luonto- ja ekologiset arvot -teemakartasta ja rakentaminen ja maisema- teemakartasta sekä näihin liittyvistä määräyksistä ja kaavaselostuksesta.

Suunnitelma on ansiokas ja asukkaiden kannalta erittäin mielenkiintoinen.

Ekosysteemipalvelut ja kulttuuriperintö

Viherkaavaehdotuksessa Keravaa on tarkasteltu mm. ekosysteemipalvelujen näkökulmasta. Termi on tavalliselle asukkaalle vaikeasti hahmotettava. *”Ekosysteemipalvelut ovat luonnon ihmiselle tarjoamia hyötyjä, jotka ovat edellytyksenä ihmisen ja yhteiskuntien hyvinvoinnille.”* Ja edelleen *”ekosysteemipalvelut luokitellaan tuotantopalveluihin, säätely- ja ylläpitopalveluihin sekä kulttuurisiksi palveluiksi”.* *”Kulttuurisiksi ekosysteemipalveluiksi luetaan luonto virkistys- ja koulutusympäristönä, esteettisyys ja kulttuuriperintö sekä henkiset ja hengelliset palvelut.”*

Kulttuuriperintöä turvataan ja edistetään mm. maankäyttö- ja rakennuslailla. Sen ohjauksessa luodaan kaavoituksella ympäristöjä, joissa keravalaiset voivat nauttia omasta keravalaisesta kulttuuriperinnöstään.

Viherkaavaehdotusta voidaan arvioida kuinka se viherympäristönä suojelee arvokkaita keravalaisia kulttuuriympäristöjä. Keravan asemanseudulla siinä on epäonnistuttu. Keravan historian kannalta tärkeä asemapuisto puuttuu kokonaan viherkaavasta ja historiallisen asema-aukion luonne on muutettu laajentamalla Aurinkomäen puisto aukiolle.

Keravan asemanseutu ja asemapuisto

Asemanseutu on Keravan ensimmäinen keskusta ja kylän kehityksen ydin. Se syntyi rautatieaseman ympärille. Nykymuodossaan asemanseutu kertoo kaupungin historian aina 1800- luvun lopulta nykypäivään. Helsinki – Hämeenlinna radalla liikenne alkoi 1862. Ensimmäinen asemarakennus tuli Keravalle 1863 ja se sijaitsi nykyisen aseman vieressä. Vuonna 1878 valmisti Keravan nykyinen rautatieasema. Asemapuiston rakennustyöt aloitettiin 1870- luvulla. Puiston merkitys korostui jo kun Porvoon radan liikenne aloitettiin 1874. Puisto rakennettiin 30 m leveäksi ja noin 150 m pitkäksi. Puisto on ollut ensimmäinen kaikille avoin julkinen puisto Keravalla. Kipinäsuojan lisäksi se palveli matkustajia ja korosti aseman merkittävyyttä. Lähes 150- vuotias asemapuisto on ollut olennainen osa asema-alueetta. Nykyäänkin hieman kaventuneena asemapuisto on osa keravalaiden viherkaupunki-identiteettiä. Siten se myös kertoo osaltaan tarinaa Keravan kehityksestä rautatien varrella.

Lähes 150- vuotias Keravan asemapuisto on maastossa selvästi tunnistettavissa. Asemapuisto alkaa asemarakennuksen pohjoispuolella alikulkurakennuksen jälkeen ja ulottuu aina Junailijankadun alikululle asti. Puisto ei ole merkitty asemakaavassa puistoksi. Se johtuu siitä, että kaikki ns. VR:n alueet ovat asemanseudulla toistaiseksi olleet yhtä LR- rautatiealueetta. Siis puisto, asemalaituri, raiteet, asemarakennus, entinen postitalo, ja alikulkukatos ovat LR- aluetta. Tämä on ilmeisesti ollut periaate rautatien asema-alueilla. Kun asemakaavan muuttaminen on tullut ajankohtaiseksi, puistot on merkitty puistoiksi, usein suojeltaviksi puistoiksi.

Vaikka asemapuistoa ei nykyisessä asemakaavassa ole puistoksi merkitty, tulee se viherkaavassa merkitä puistoksi. Se tulee ottaa mukaan tarkasteluihin ja määritellä puistoksi erityislaatunsa (suojeltava asemapuisto) perusteella omalla merkinnällä ja määräyksillä sekä alkuperäisellä rajauksella. Näin on

menetelty asemaseutuja kaavoitettaessa. Tämä merkitsee sitä, että viherkaavan kaavakartat yhteenvetokartta ja teemakartat on korjattava tämän mukaisiksi sekä päivitettävä selostusosa vastaavasti. Korjaukset ovat välttämättömiä. Jotta asemapuisto voidaan asemakaavassa merkitä puistoksi, tulee sen olla puisto viherkaavassa.

Viherkaavaehdotuksen selostusosassa todetaan: "Oikeusvaikutukseton viherkaavakaava on kehittämispoliittinen suunnitelma, jolla ilmaistaan tahtotila Keravan viheralueiden käytöstä ja tulevaisuuden kehittämislinoista. .... Se otetaan ohjeeksi asemakaavojen laatimiseen. Kaavoituksen lisäksi viherkaavalla on vaikutusta myös katu-, puisto- ja kiinteistöjen pihasuunnitelmiin. Myös näiden suunnitelmien osalta viherkaava toimii ohjeena, eivätkä suunnitelmat saa olla ristiriidassa keskenään."

Tulkitsen ylläolevan niin, että noin 150- vuotista olemassa olevaa asemapuistoa ei voida myöhemmin asemakaavoittaa puistoksi, kun sitä ei ole viherkaavassa. Ainakin se tekee asian huomattavan vaikeaksi. Sen vuoksi viherkaavaehdotusta on muutettava niin, että se ohjaa asemakaavoittamaan asemapuiston alkuperäiselle paikalleen suojeltuna puistona.

Tiedetään, että vehreyttä ja luontoa ajatellen Keravan keskusta on jo nyt tiiviisti rakennettu ja nykyiset luontoalueet tulisi säilyttää ja niitä kehittää. Asemapuiston korvaaminen lisäämällä puita tai puistoa muualla ei aja samaa asiaa. Asemapuisto tarjoaa paljon enemmän kerrottavaa keravalaisille omalla paikallaan kuin siirretyllä puistolla tai yksittäisillä puilla.

Asemanseutu, Aurinkomäki ja asema-aukio

Aurinkomäen puisto on viherkaavaehdotuksessa laajennettu asema-aukiolle. Aurinkomäki on perinteisesti ollut huvila-alue keravalaiseen tyyliin.

Keravan asemanseutu on suojeltu, erityisesti rautatiehistoriansa ansiosta, valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaana rakennettuna kulttuuriympäristönä. Suojelun piiriin kuuluvia rakennuksia ovat mm. asemarakennus, entinen postitalo, kaksi asuinrakennusta sekä asuinkasarmi asemasillan kupeessa. Kysymys ei ole vain yksittäisistä rakennuksista vaan koko asemanseudun maisemasta ja miljööstä. Museovirasto on luokitellut Keravan asema-alueen valtakunnallisesti merkittäväksi suojelukohteeksi.

Yleiskaava 2035 ohjaa suunnittelua seuraavasti: Valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö. Asemakaavasuunnittelussa on otettava huomioon alueen kuulumisen valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön ja varmistettava maisemallisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen. Viherkaavaehdotuksessa edellä mainittua ei ole tehty asianmukaisella tavalla. Siten ei ole myöskään luotu edellytyksiä ottaa huomioon yleiskaavan määräyksiä asemakaavoituksessa. Perusteita Aurinkomäen puiston laajentamiselle ei ole ja se on poistettava viherkaavasta. Tämä merkitsee sitä, että viherkaavan kaavakartat yhteenvetokartta ja teemakartat on korjattava tämän mukaisiksi ja samoin selostusosa.

Perustellusti voidaan sanoa, ettei Keravan asemanseutua ole museoitu. Asemanseudulla on rakennuksia 1800-luvulta nykypäivään, historiallisia aukioita ja puistoa väljyyttä tuomassa. Toistaiseksi asemanseudulla on onnistuttu suunnittelemaan taitavasti uudempi rakentaminen samaan mittakaavaan kuin vanha. Alueen ominaispiirteet ovat säilyneet. Jatkosuunnittelun tulee olla samanlaista.

Keravan asemanseudun kansainvälinen arkkitehtuurikilpailu

Keravalla suunnitellaan kansainvälistä arkkitehtuurikilpailua asemanseudulle. Jos kilpailu toteutetaan, sille määritellään lähtökohdat. Viherkaavaehdotus ei puutteidensa vuoksi sovellu nyky muodossaan lähtökohdaksi kilpailulle niin kuin ei Asemanseudun asemakaavaluonnos 2313. Molemmista on jätetty pois asemapuisto, joka on oleellinen osa asemanseutua.

Karttamerkinnoistä

Rautatieaseman symboli on havainnollinen, mutta peittää harmillisesti aseman seutua.

Yleiskaava 2035:n puutteet

Viherkaava perustuu kaupunginvaltuuston 7.11.2016 hyväksymään Yleiskaava 2035:een. Kuntalais- ja valtuustoaloitteet osoittavat, että yleiskaava 2035:ssä on merkittäviä puutteita ja että on tarve tarkistaa yleiskaavaa.

Viherkaavaehdotusta tulee tässä vaiheessa korjata aloitteiden mukaisesti ja siten ettei kaava ole esteenä aloitteiden toteutumiselle vaan mahdollistaa ne. Allekirjoittanut on mukana em. kuntalaisaloitteessa 9.4.2021.

Kuntalaisaloite kokonaisuudessaan löytyy kuntalaisaloitesivustolta <https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/>
Seuraavassa lyhyt lainaus kansalaisaloitteen alusta: *”Me allekirjoittaneet Keravan kaupungin asukkaat esitämme, että yleiskaavan TP-3 työpaikka-alueen merkintä Jokivarren kaupunginosassa poistetaan. Esitämme, että kallioinen ja kumpareinen alue kokonaisuudessaan liitetään viereiseen MU-2 alueeseen maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on retkeilyyn ja ulkoiluun liittyviä virkistysarvoja. Esitämme myös MRL 38 §:n rakennuskiellon ja 138 §:n toimenpidekiellon asettamista muutostyön ajaksi ”.* Valtuustoaloite ja sen perustelut löytyvät kaupunginvaltuuston pöytäkirjasta 26.4.2021 § 57.

Yleiskaava 2035:stä johtuvia puutteita saattaa olla muuallakin viherkaavassa.

MUISTUTUS 2.

Viherkaavaluonnos vaikuttaa kokonaisuudessaan hyvältä, mutta kaksi vakavaa huolen aihetta minulla silti on: Sompionpuiston viheralueelle suunnitellun skeittiparkin sijainti ja rautatieaseman seudun massiiviset kaava/rakentamissuunnitelmat, jotka totetuessaan tuhoaisivat olemassa olevat puustot ja viheralueet ja aiheuttaisivat korvaamattomat vahingot Keravan imagolle ja keravalaisten viihtyvyydelle.

Alla niitä koskevat mielipiteeni viherkaavaluonnoksesta:

1. Skeittiparkin sijainniksi suunniteltu Sompionpuiston viherkenttä on mielestäni täysin sopimaton paikka a) ennen kaikkea maisemallisesti ja b) myös liikenteellisesti. Skeittiparkin sijoittamista on syytä vakavasti uudelleen harkita muutettavaksi joko viereiselle hiekkakentälle tai Sompion koirapuiston harjoittelukentälle, jonne on jo parkin rakentamiskäytössä paremmat tiet ja kulkuteytet, jotka eivät vahingoita olemassa olevaa luontoa, kuten kävisi, jos parkki rakennettaisiin Sompionpuiston nurmialueelle.
2. Asemaseudun viheralueiden tulee olla myös erityisen huolen kohteena ja kulttuurihistoriallisesti merkittävien viheralueiden listalla.

Kaikessa suunnittelussa, viherkaavasta asemakaavoihin ja asemaseudun arkkitehtikilpailuun, tulee näiden rautatieviheralueiden olla prioriteettina eikä niitä ei saa turmella tai tuhota.

MUISTUTUS 3.

Viherkaava oli selkeytynyt edellisen lausuntokierroksen jälkeen. Sompion osalta on hyvä, että nyt plotti on nostettu viherkaavaan. Kiitos näistä. Uuteen luonnokseen liittyen seuraavassa on muutama huomautus.

HUOMAUTUKSET Sompioon liittyen

sivu 34 ja sivu 7

Sompionplottiin liittyen tulee lisätä tieto, että pieni saari on vesilintujen pesimäalue. Tämä on tärkeä siksi, että saarekkeelle on toistuvasti ehdotettu kulkuyhteyttä, mikä häiritsisi lintujen pesintää.

Tulee lisätä, että plotti ja viheriö muodostavat yhtenäisen maisemallisen luontokokonaisuuden, mikä on alueen virkistyskäytön ja luonnon monimuotoisen kannalta tärkeä. Alue on myös päiväkotiryhmien retkikohde.

Alue tulee säilyttää lähiluontoalueena. Ei voi edellyttää, että asukkaat matkustavat päivittäin autolla toiselle puolelle Keravaa, voidakseen nauttia luonnosta. Lähialueen on oltava kodin lähellä.

sivu 19 ja kartat

Sompion viheriö on piirretty kaksi kertaa todellisuutta suurempana, koska vihreäksi on merkitty myös mm. suuri hiekkakenttä ja kulkureitit. Merkintätapaa tulee verrata Kalevan urheilualueeseen, jossa kenttäalueet ja kulkureitit on merkitty eri tavalla kuin vihreät alueet. Katson, että näitä alueita on merkinnöissä käsiteltävä samalla tavalla, jotta vältytään väärinkäsitykseltä viheralueiden kokoja verrattaessa.

sivu 40, liite 4, (myös sivu 19 ja kartat)

Kuvauksista puuttuvat nykyiset talvitoiminnot, esimerkiksi Sompionviheriöllä on talvella pulkkamäki, joka suuntautuu kirsikkapuilta kohti hiekkakenttää korkeuskäyrien mukaisesti.

Karttoihin on merkitty vain metsässä oleva pururadan latu, kun taas Sompionviheriötä kiertävä valoisa latu on merkitsemättä. Virheen aiheuttaa se, että Sompion hiekkakenttä on kartoissa merkitty virheellisesti viheriöksi.

Ekologisista alueista (vinoviivoitetut alueet)

Jostain syystä Keravalla luonnonmonimuotoisuudella tarkoitetaan yksipuolisesti vain metsiä.

Luontokokonaisuuksia ja lähialueiden oikeutta monimuotoiseen luontoon väheksytään. Erityisesti nurmien ja niittyjen merkitystä eri alueille tulee korostaa. Tutkimusten mukaan on jo todettu, että nurmiviheriöiden hiilensidontakyky on metsienluokkaa.

Ristiriitaisesti kartoissa ei ole vinoviivoitettu luonnolle säilytettävissä olevia alueita ja toisaalta kartoissa on vinoviivoitettu ekologisiksi sellaisia alueita, joiden jo tiedetään poistuvan viherkäytöstä:

- Alue, joka tulee vinoviivoittaa, on Sompionpuiston pääviheriö.
- Alueet, joilla vihreät vinoviivat luovat väärää mielikuvaa vihreydestä, ovat mm Väyläviraston alueet, jotka on jo osoitettu muuhun käyttöön. Tällainen on lähiliikennejunien varikkoalue Alfa tv:n ja Klondyken välisellä alueella. Myös liittymien rajaamat alueet Keravantien (Kulloontien) ja Saviontien risteysalueilla ovat täyttöalueita. Vastaavasti Niinikankaan viherkaavan luo-alue on jo kaavoitettu asuntorakentamiselle.

Alikeravan radanvarsialueeseen liittyen (mm s 28)

Alikeravan radanvarsialueella on aivan liian vähän viheraluttu ja aivan liikaa autoja kadunvarsilla. Nämä seikat heikentävät alueen viihtyvyyttä. Karttoihin merkitty viherluiru vaikuttaa liian kapealta, joten tarvitaan ainakin yksi laajempi viherkokonaisuus alueen keskelle.

Savion koirapuistosta

Koirapuistolle on etsitty paikka Saviolta ja on hyvä, ettei sitä sijoitettane kaupan takana olevalle viheriölle.

Ehdotan tutkittavaksi mahdollisuutta hankkia omistus- tai hallintaoikeus kiinteistöön tai määräälaan Tuusulan puolelta Koivikonkentan läheltä. Onhan Keravan hautuumaakin Tuusulan puolella.

Venlanpuistosta

Venlan leikkipuistoa ollaan lakkauttamassa laitteiden kunnan heiketessä. Ehdotan kuitenkin, että Venlan leikkiympäristöä pidettäisiin pienimpien lasten lähileikkiympäristönä varustamalla se helposti hoidettavilla ja turvallisilla varusteilla kuten maatäyttömäellä, josta putoamiskorkeus ei koskaan ylitä 50 cm (vrt Tuusulan asuntomessualue).

MUISTUTUS 4.

Hyvät Keravan viherkaavan päättäjät

Viherkaava on liioiteltu nimi tälle käyttöpaineiden yhteiskartalle, joka on keskittynyt uusien puistojen suunnitteluun ja merkitsemään nykyiset metsät, pyöräreitit ja teoreettiset yhteydet. Se ei riitä nykyisten palvelujen muutosten hahmotukseen, ei tuleville asukkaille eikä nyt koronakauden lisääntyneeseen lähivirkistystyksen palvelutarpeen lisäykseen.

Viherkaava on rakenteeltaan osin puutteellinen: Siinä ei tunnisteta luonnon monimuotoisuuden ja hulevesien tärkeimpiä muutosalueita, eikä anneta niille kaavaan tarvittavia rakentamisen ja toimien merkintöjä.

Kaavasta ei selviä edes, mitkä viheralueet jäävät rakentamattomiksi. Samoin uusien täydennysrakentamisalueiden virkistystarpeiden tunnistamisen suhteen tarvitaan tarkennusta. Skeittikenttä?

Tuhoutumisvaarassa olevien eliöiden ja luonnonsuojelun tarpeita ei erota sekavista kartoista, joissa on merkitty monenlaisia paineita: Ei niiden suunnitteluratkaisuja. Mukana on myös tuhoutuneita kasvupaikkoja. Onko tietopohjaa päivitetty selvityksin?

Miten saadaan yhdistettyä Korson luonnonsuojelualueet Savion vastaaviin purovarsiin?

Miten muinaismuistot vaikuttavat kaavaan: tieto niiden käyttöpaineen ratkaisusta olisi tarpeen.

Viheraluesuunnitelma olisi kannattanut laatia samalla.

Yhdistäkää luonnon monimuotoisuus, hiilinielujen kasvatus ja hulevesisuunnitelma viherkaavaan. Kaikki nämä. Ei ole nyt yhtäkään näistä.

Yhteistyötä vaikka co carbon tutkimushankkeen kanssa.